

7

ΕΡΕΥΝΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εισαγωγή

Η ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας από το επιστημονικό δυναμικό της χώρας αντιμετωπίζει πολλαπλά εμπόδια όπως η έλλειψη θεσμικού πλαισίου και κινήτρων, τα αντικίνητρα ανάπτυξης και κατοχύρωσης πνευματικής ιδιοκτησίας, οι περιορισμένες διεπαφές μεταξύ ερευνητών, επιχειρήσεων και ΑΕΙ, η πρόσβαση σε χρηματοδότηση, η φορολογία κ.ο.κ. Ταυτόχρονα, η Ελλάδα υστερεί και σε επενδύσεις καινοτομίας και τεχνολογικής ανάπτυξης από τις επιχειρήσεις. Το μοντέλο της οριζόντιας διασποράς πόρων (κυρίως του ΕΣΠΑ) έχει κλείσει τον κύκλο του τόσο θεσμικά, δηλαδή λαμβάνοντας υπόψη τη νέα οργάνωση και τους κανόνες διαχείρισης του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020, όσο και ουσιαστικά στο πλαίσιο του διεθνούς ανταγωνισμού, δηλαδή την ανάγκη ανάπτυξης τεχνολογικών εξειδικεύσεων. Με βάση τα παραπάνω, απαιτούνται ευρείες συνεργασίες μεταξύ του ιδιωτικού και δημοσίου για τον εντοπισμό νέων προτεραιοτήτων, τη δημιουργία και αξιοποίηση συνεργατικών μηχανισμών και τη χρηματοδότηση, για το μετασχηματισμό της καινοτομίας σε κερδοφόρα επιχειρηματικότητα.

Η οργανωμένη και συστηματική ενημέρωση επιχειρήσεων και κράτους για τις τεχνολογικές εξελίξεις, προκλήσεις και δυνατότητες είναι ελλιπής. Ελλιπής είναι και η στρατηγικού χαρακτήρα πληροφόρηση για τις αναδυόμενες τεχνολογικές αγορές αλλιά και για τις ανάγκες των επιχειρήσεων για τις διαστάσεις καινοτομίας που μπορούν να ενσωματώσουν στην παραγωγή.

Μία αποτελεσματική πολιτική για την έρευνα και καινοτομία βασίζεται σε τρεις κεντρικούς πυλώνες: (α) Το δημόσιο σύστημα έρευνας και η σύνδεση του με τις επιχειρήσεις, (β) την κινητοποίηση των επιχειρήσεων για τη δημιουργία νέων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων μέσω έρευνας και καινοτομίας, (γ) και το ρυθμιστικό πλαίσιο και τα κίνητρα. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων του ελληνικού συστήματος έρευνας και καινοτομίας αποτελεί βασικό παράγοντα για την αντιστροφή του brain drain και την αύξηση του τεχνολογικού περιεχομένου των ελληνικών εξαγωγών.

“Η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των βασικών πρωταγωνιστών (επιχειρήσεις και ερευνητικοί φορείς) επιταχύνει τον μετασχηματισμό της καινοτομίας σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την ελληνική βιομηχανία και λειτουργεί ως βασικό ανάχωμα για την αντιστροφή του brain drain”.

ΔΩΔΕΚΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

- 1. Εκπόνηση σχεδίων ενσωμάτωσης της καινοτομίας στους παραγωγικούς τομείς**, στην εξωστρέφεια, στα παραγωγικά δίκτυα, και στις δεξιότητες των εργαζομένων και σύνδεση τους με πολιτικές ενθάρρυνσης επενδύσεων.
- 2. Ολοκλήρωση του Δικτύου Ανάπτυξης Καινοτομίας** με έμφαση στην κινητοποίηση και οργάνωση της επιχειρηματικής κοινότητας, τις υπηρεσίες premium προς επιχειρήσεις και ερευνητές, και την ανάπτυξη οικοσυστήματος και στρατηγική πληροφόρηση.
- 3. Ουσιαστική ενεργοποίηση του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ)** για την παρακολούθηση της ερευνητικής και τεχνολογικής πολιτικής της χώρας. Συστηματική συνεργασία του με τις επιχειρήσεις και τους παραγωγικούς κλάδους για το σχεδιασμό πολιτικών και δράσεων.
- 4. Ανάπτυξη παραγωγικών δικτύων** με περιφερειακή ή τομεακή διάσταση για τη συνεργασία επιχειρήσεων όλων των μεγεθών και αξιοποίηση πλατφορμών καινοτομίας της ΓΓΕΤ για την ανάδειξη τεχνολογικών προτεραιοτήτων και τη διαμόρφωση αποτελεσματικών σχημάτων ενσωμάτωσης της καινοτομίας στην παραγωγή και χρηματοδότησης της καινοτομίας.
- 5. Θεσμοθέτηση** ειδικού καθεστώτος, ειδικά για τις δραστηριότητες καινοτομίας των επιχειρήσεων με ειδική χρηματοδοτική, φορολογική και ασφαλιστική μεταχείριση.
- 6. Επιχορήγηση στο μέγιστο επιτρεπτό** για δαπάνες παραγωγής καινοτομίας, πατεντών, πνευματικής ιδιοκτησίας, κλπ.
- 7. Πλήρης υιοθέτηση των ευρωπαϊκών πρακτικών** και θεσμικών πλαισίων για την προώθηση της καινοτομίας (π.χ. άμεση έκδοση του προβλεπόμενου Προεδρικού διατάγματος του άρθρου 22Α του Ν.4172/2013, το οποίο θα διευρύνει τις δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας - Frascati Manual).
- 8. Καταγραφή ελληνικών επιτυχημένων περιπτώσεων** (success stories) καινοτόμων επιχειρήσεων ώστε να αποτελέσουν οδηγό προβολής και προώθησης καινοτομικών πρωτοβουλιών αθλή και μηχανισμό διάχυσης της γνώσης.
- 9. Εξορθολογισμός και βελτιστοποίηση του θεσμικού πλαισίου** για την κλινική έρευνα και οργάνωση και στελέχωση μονάδων υγείας με κατάλληλη υποδομή για την πραγματοποίηση διεθνών μελετών φάσης 1, ως βάση για την προσέλκυση επενδύσεων και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων του κλάδου.
- 10. Βελτίωση των διαδικασιών των προκηρύξεων** για την ενίσχυση της καινοτομίας με τη δημιουργία κεντρικού μητρώου επιχειρήσεων με όλα τα απαραίτητα τους στοιχεία, ώστε να μην απαιτείται η διαρκής επανακατάθεσή τους σε διαγωνισμούς και προτάσεις και με την υιοθέτηση ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την αξιολόγηση των προτάσεων και στη συνέχεια για την αυτόματη συμβασιοποίηση και παρακολούθηση έργων.
- 11. Δημιουργία δέσμης κινήτρων** για την προσέλκυση και διατήρηση θέσεων ερευνητών στον ιδιωτικό τομέα.
- 12. Ενθάρρυνση της έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο του Industry 4.0** (τεχνολογίες blockchain, big data analytics, Internet of Things, τεχνητή νοημοσύνη, κλπ) με συμπράξεις πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, ίδρυση κοινών εργαστηρίων ίδρυση κέντρων αριστείας με συμμετοχή αθλοδωπών εταιριών, δημιουργία νέων μεταπτυχιακών προγραμμάτων, κοκ.